

אף ליטר לא נשפך

ההיערכות לראש השנה

סיכומים מאפרי רייקין - מועצת החלב

יוסי מלול - משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

שלושה וחצי ימי חג שבהם הפרות נותנות חלב והמחלבות לא קולטות אותו - הכול מצטבר ברפתות ועלול "להתפוצץ". צוות מיוחד במועצת החלב בראשות אפרי רייקין, ריכז נתונים, בדק, התלבט, הנחה, תכנן והמטרה הושגה - "ליטר חלב אחד לא נשפך".
ישר כוח לכל העוסקים במלאכה!

ומחלבות סגורות לקליטה ולעיבוד. נתונים אלה עומדים גם בתכנון הלוגיסטי בכל החגים האחרים כמו פסח ושבעות, שבעבר עברנו אותם בקלות וכיום יש צורך בהתארגנות לוגיסטית מקיפה.

המטרה העליונה

המטרה הייתה ונשארה - "אף ליטר חלב לא יישפך". לאירוע שפיכת חלב יש משמעות טראומתית בהיבטים שונים ויש לעשות מאמץ גדול כדי למנוע שפיכה ומנגד להתארגן לכך, אם לא תהיה ברה. אפרי רייקין, רפתן מתל עדשים, סמנכ"ל מועצת החלב, משמש כמרכז פורום מנהלי התפעול של המחלבות שיש בו גם נציגים נוספים ופרץ שורק כנציג ההתאחדות. באופן טבעי המשימה הוטלה עליו והיה ברור לו ולכולם שההערכות הענף כולו לראש השנה מחייבת תכנון מדוקדק מאוד.

נף החלב עבר בעשור האחרון תהליכי התייעלות מרשימים מאוד בתחומים הלוגיסטיים והאחרים, שתוצאת לוואי שלהם היא גם צמצום הגמישות בענף:

- הקטנת מספר אתרי המחלבות - סגירת מחלבות ירושלים, ת"א וחיפה בתוספת אלון תבור, הקטינה את מספר עמדות קבלת החלב וגם את כושר האחסון הכולל במחלבות.

רפורמה בהובלת החלב - העברת האחריות למחלבות, צמצום מספר המכליות מ-120 לכ-80. ארגוני ההובלה השקיעו בשיפור טכנולוגי במערכות מדידה ושאיבה. פחות מכליות שעובדות יותר קשה ועושות יותר סבבי הובלה

אפרי מנחה את שולחן חלב בקרב

- רפורמה בהובלת החלב - העברת האחריות למחלבות, צמצום מספר המכליות מ-120 לכ-80. ארגוני ההובלה השקיעו בשיפור טכנולוגי במערכות מדידה ושאיבה. פחות מכליות שעובדות יותר קשה ועושות יותר סבבי הובלה.
- צמצום מספר הרפתות - הגידול בייצור ברפתות האחרות לא לוה בהגדלה מתאימה של נפח האחסון.
- גידול בייצור החלב - בשנים האחרונות יש גידול בביקושים ועלייה בהיקפי הייצור של הענף. יש גידול גם בייצור חלב הקיץ בהשוואה לשנים קודמות.
- אלה הם נתוני רקע בסיסיים בעבודת המטה להתארגנות לקראת חג ראש השנה תשע"א, שבו יש 3.5 ימי ייצור חלב

המחלבות נערכות לקליטת הרבה חלב

הנהגים שעושים את העבודה החיונית

פתרונות למניעת שפיכה

בצוות התחילו לחפש פתרונות נוספים למניעה הגלישה:

- מכירה למחלבות פרטיות במגזר הלא יהודי ואף לרשות הפלסטינאית. האפשרות החשובה הזו הייתה מוגבלת מאד כי במקביל לראש השנה היהודי חל גם עיד אל פיטר המוסלמי שמסיים את צום הרמדן.
- איתור מקומות נוספים לאחסון חלב ברפתות, במחלבות ואף במכליות זרביות - אלה פתרונות דחוקים שמחייבים טיפול ארוך טווח לא מעשיים מאוד בזמן שנותר.

אפרי וחבריו לא זנחו אף אפשרות - "במקביל נערכנו מול כל הגורמים

ישיבה ראשונה כבר בחודש אפריל והיא עסקה בלימוד הנושא וריכוז הנתונים - אפרי מפרט: "ביקשנו לדעת מהו כושר האחסון של כל יצרן בכל מחלבה, כושר האחסון שיש במחלבות, ומהו היקף הקיבולת של כלל מכליות החלב בישראל"

אומדן הייצור היה כ-12 מיליון ליטר לפי 3.2 מיליון ליטר ליום כפול 3.75 ימים.

כושר האחסון ברפתות קרוב ל-10 מיליון ליטר ונשארו כ-2 מיליון ליטר "מאוימים לגלישה".

נציגי המובילים הוזמנו לישיבות להתייעצויות משותפות ובהדרגה הצטמצם הפער המאויים עד לכ-500 אלף ליטר לקראת החג.

אין רפתן שמכיר את הפרות שלו טוב יותר מהרפתן עם רובוט A3 NEXT של LELY!

- זיהוי דלקות עטין (צבע, מוליכות) לפי רבע
- זיהוי תאים סומטיים לפי רבע
- שומן - חלבון ON-LINE
- מעקב על משקל הפרה
- מעקב על העלאת גירה
- תוכנת הזנה דינמית פרטנית (תוספת מ"מ לפי יעילות כלכלית)
- התאמת מספר חליבות לפרה באופן דינמי (לפי יעילות)

משרדים - גרנות ד.י. עמק חפר 38100 טל: 04-6226776 פקס: 04-6321489 נייד רוני: 050-5250905 נייד נדב: 054-6196333

Email: lanslot@netvision.net.il

מחקר ישראלי - מן האינטרנט

שתיית חלב תורמת להפחתת משקל!

מחקר חדש, שנערך באוניברסיטת בן-גוריון, הראה כי המשתתפים שצרכו יותר חלב, היו אלו שהפחיתו הכי הרבה ממשקלם

במחקר חדש על הפחתת משקל, שנערך באוניברסיטת בן-גוריון, נמצא כי המשתתפים שצרכו יותר חלב ומוצריו היו אלו שהפחיתו הכי הרבה משקל בממוצע, בהשוואה לאלו שלא צרכו מוצרי חלב, או שצרכו כמות נמוכה.

החוקרים מצאו כי המשתתפים עם נתוני הצריכה הגבוהים ביותר של סידן, שמקורו במוצרי חלב (כמות השווה לכוס וחצי של חלב, או 580 מיליגרם של סידן בממוצע) איבדו כשישה קילוגרמים ממשקלם בסוף תקופת המחקר, שנמשך שנתיים. לעומתם, קבוצת האנשים עם ממוצע הצריכה הנמוך ביותר (כמות השווה לחצי כוס או 150 מיליגרם סידן) איבדו רק 3.15 קילוגרם.

ללא קשר לחלב, המחקר גם מצא כי אנשים בעלי רמות ויטמין D גבוהות הצליחו יותר בדיאטות שלהם, והוא גם מאשש תוצאות מחקרים אחרים, שקבעו כי אנשים בעלי משקל עודף סובלים מרמות נמוכות של ויטמין D.

המחקר הישראלי המקיף פורסם במגזין האמריקאי לתזונה רפואית, והוא כלל 300 גברים ונשים בגילאים 40 עד 65. ד"ר דנית שחר, מהמרכז הבין-לאומי לבריאות ותזונה ע"ש דניאל אברהם באוניברסיטת בן-גוריון, שהובילה את המחקר מספרת: "כבר היה ידוע לנו כי לאנשים שסובלים ממשקל עודף יש רמות נמוכות יותר של ויטמין D, אבל זהו המחקר הראשון שמראה כי אצל אנשים שירדו במשקל, רמות הוויטמין עלו. תוצאות אלו נבחנו ואושרו לאורך כל תקופת המחקר שנמשך שנתיים, וללא קשר לסוג הדיאטה שהאנשים עשו".

ויטמין D מגדיל את ספיגת הסידן במחזור הדם, ובנוסף לשמש, שהיא המקור הכי ידוע לוויטמין, ניתן לצרוך אותו גם דרך חלב מועשר, דגים שמנים וביצים. ■

שתיית חלב מורידה משקל

מחזור בחלב מיד לאחר החג

לאפשרות של שפיכת חלב, קיבלנו את ההיתרים מהרשויות והסדרנו את הלוגיסטיקה של שפיכת החלב הן בקבלתו באתר והן בליווי של החלב עד לאתר".

החג הולך ומתקרב

הדרישה והנחת העבודה הייתה עמידה במטרה שלא שופכים חלב - ככל שהתקרב החג התבקשו המחלבות וארגוני ההובלה לבחון, בדקדקנות של סיכת מחט, את מיצוי אפשרויות האחסון וההובלה בצורה הכי מיטבית שאפשר.

המטרה הייתה ונשארה - "אף ליטר חלב לא יישפך". לאירוע שפיכת חלב יש משמעות טראומתית בהיבטים שונים ויש לעשות מאמץ גדול כדי למנוע שפיכה ומנגד להתארגן אם לא תהיה בררה

"ככל שהתקרבו הבנו שאנחנו מצליחים לצמצם את בעיית האחסון עד למוצאי שבת, אף כדי הימנעות מוחלטת משפיכה. נקודת הכשל הבאה עלולה להיות כושר הקליטה והעיבוד של המחלבות שיתן מענה הולם לאיסוף המוגבר של החלב ברפתות עד לחליבה העוקבת".

המחלבות התבקשו לתת קדימות בתכנית הייצור למוצרים "זוללי חלב" כמו חלב שתייה וגבינה צהובה. נערכה תכנית מדוקדקת לייבוש החלב תוך התחשבות מרבית גם במחלבות עם כושר אחסון מצומצם ובעייתי. מדובר בתקופה של מחסור בחלב וכל ליטר נדרש על ידי המחלבות והיה להן אינטרס עליון לנצל כל מ"ק אחסון לקליטת החלב.

"בכל יום בשבוע שלפי החג התכנון היה ברמה של אחד לאחד - ידענו מה קורה בכל רפת, בכל מחלבה ובכל מכלית - קבענו סדרי עדיפויות גם ליצרנים וגם למחלבות"

עם כל ההכנות של האדם הייתה גם "סיעתא דשמיא" - גל חום כבד במהלך חודש אוגוסט ושבועיים רצופים של ירידה מתמשכת בייצור החלב שהגיעה למיליון ליטר חלב בשבוע ובמהלך החג לכ-0.6 מיליון לעומת התכנית - לא רצינו, לא הזמנו, אבל זה "כוח עליון".

ואכן, אף ליטר חלב לא נשפך!

אפרי מלא הערכה לכל השותפים לענף: "כמו באירועים קודמים, רק

זו מחמאה גדולה גם לארגוני ההובלה ולנהגים, שבשקט בשקט, עושים עבודה חיונית עד מאוד ומוכנים להתגייס בכל שעת פקודה בענף ונותנים את חלקם שהכול יזרום מבלי שתיגרם כל תקלה. כך בכל הארץ, בכל הרפתות ובכל הימים.

המסקנות

יש לנו ענף נפלא שיודע להתעלות ברגעי מבחן ולעמוד בהם - "חשיבות עליונה לשיתוף הפעולה של כל חברי הענף - יצרנים, מחלבות, ארגוני הובלה. רק בהסתכלות רחבה ושיקול של אינטרס לאומי - חלב לא יישפך ובוודאי לא בקיץ"

נהגה כי כן, ענף החלב עמד באתגר - לא שפך חלב, שמר על איכות חלב גבוהה וחזר למלוא התפוקה מיד לאחר החג.

נכון, היו גם מחסורים בחלב שתייה בימים הראשונים, אך המחלבות התגברו במהרה על המחסור וחזרו להיות חוד החנית של ענף המזון בישראל.

תודה חמה ליצרנים על משמעת גדולה ושמירת החלב באיכות גבוהה, למחלבות על ההתארגנות המוקפדת לפני החג בהכנת כושר אחסון ומיד לאחריו, בעבודה סביב השעון לקליטה ולעיבוד מיליוני ליטרי של חלב.

תודה גדולה לנהגים ולארגוני ההובלה.

יישר כוח לצוות מועצת החלב בריכוזו של אפרי רייקין על ביצוע מושלם של משימה - אף ליטר חלב לא יישפך!

נתראה בחגי תשרי בשנה הבאה שגם בהם התמונה תהיה דומה וחשוב להתארגן אליהם כבר היום. ■

שיתוף הפעולה של כולם, התעלות מעל לאינטרס עצמי לגיטימי וראייה כוללת של הענף הביאו לביצוע המשימה לכבוד כולם. ברור לנו שכל אחד לבדו, לא היה מצליח להימנע משפיכה ורק הכוחות המשותפים מביאים לתוצאה טובה לכולם וגם לענף

מחצית השעה לאחר צאת השבת נפתחו המחלבות, נקבעו סדרי קדימויות לקבלת החלב, מובילי החלב התחילו בסבבים לריקון סלקטיבי וביצעו לפחות 3 סבבים ברציפות עד שהביאו לשגרת עבודה. ביום שני אחר הצהריים כל מערך הובלת החלב חזר לעבודה רגילה כולל חלב המהדרין.

"במקביל נערכנו מול כל הגורמים לאפשרות של שפיכת חלב, קיבלנו את ההיתרים מהרשויות והסדרנו את הלוגיסטיקה של שפיכת החלב הן בקבלתו באתר והן בליווי של החלב עד לאתר"

איכות החלב

אמנם הפתעה גדולה אבל צפויה - "עם כל הבעייתיות והלחץ, כל בדיקות האיכות בקבלת החלב נעשו בדקדקנות כבכל יום. לשמחתנו הרבה לא נשפך אף ליטר בגין בעיית איכות וכל החלב התקבל לעיבוד במחלבה" זוהי תעודת כבוד ליצרנים על איכות החלב הגבוהה שנשמרת ברמה זו גם למעלה מארבעה ימים תמימים.

האתר הוקם ע"י
ש.י.א.
בע"מ
052-3835273/4

הקמת רפתות

איכות ללא פשרות

ש.י.א מתמחה:

- בהקמת רפתות
- בהקמת מבני תעשייה
- סככות וכל עבודות הבטון

ותק של 10 שנים

בין לקוחותינו: עשרות קיבוצים ומשקים משפחתיים

אחסנה, בניה ושיווק תוצרת חקלאית בע"מ

ש.י.א.

טלפון 08-8556212, פקס 08-8640313, אבי 052-3835273, שלמה 052-3835274